

Toimielin: Kaupunginhallitus

Tulosalue: Elinvoima- ja omistajaohjaus

Tulosityksikkö: Elinvoima- ja omistajaohjausjaosto

Tilivelvolliset: kaupunginhallituksen jäsenet ja kaupunginjohtaja

Toiminta-ajatus

On syytä todeta, että vuoden 2024 talousarvioon perustettiin kaksi uutta tulosityksikköä elinvoima ja omistajaohjausjaoston lisäksi. Uusien yksiköiden nimet ovat viestintä ja markkinointi sekä elinkeinotoiminnan edistäminen. Laajemmin tarkasteltaessa elinkeinotoiminnan edistäminen tulosityksikön tavoitteet ovat samat kuin elinvoima ja omistajaohjaus tulosityksiköllä, mutta toiminnan taso on enemmän projekti- ja hankeperustainen perustuen ulkoiseen hankerahoitukseen.

Kunnan tärkeimmät tehtävät ovat alueen elinvoiman ja hyvinvoinnin edistäminen. Elinvoiman edistämiseksi tarkoitetaan tässä yhteydessä elinkeinojen toimintaedellytysten edistämistä. Elinvoiman parantamiseen tähtäävillä toimenpiteillä pyritään verotulopohjan kasvattamiseen, uusien työpaikkojen luomiseen ja olemassa olevien säilyttämiseen. Elinvoimatyön merkitys korostuu entisestään, kun uudet hyvinvointialueet aloittivat 1.1.2023 ja TE-palvelut siirtyivät kunnille vuoden 2025 alusta. Kuntien toiminnan painopiste muuttui entistä enemmän elinvoimatyötä painottavaksi.

Kiteen uusi kaupunkistrategia seuraavalle nelivuotiskaudelle valmistui kevään 2022 aikana ja hyväksyttiin valtuustossa 16.5.2022. Elinkeinojen osalta strategiassa on määritelty toimialat, joille kehittäminen kohdentuu. Mukana ovat muun muassa vahva teollinen tuotanto, kehittyvä matkailu, maa- ja metsätalous sekä tuotteiden jatkojalostus, uusiutuva energia ja muotoilu ja suunnittelu. Elinvoiman kehittymiselle on asetettu strategiassa kunnianhimoiset tavoitteet.

TALOUDEN JA TOIMINNAN TOTEUTUMINEN 2024

Talous

Elinvoima- ja omistajaohjaus tulosityksikköön tuottoihin budjetoitiin vain 10 000 euroa pysyvien vastaavien luovutusvoittoja, joita yhteensä 35 817 euroa pienistä maakaupoista Puhoksen alueella. Toimintakuluja arvioitiin talousarviomuutoksen jälkeen 961 300 euroa, joista toteutui 840 889 euroa eli 87,5 %.

Toimintakuluista merkittävin oli yhteistoimintaosuudet eri tahoille, joista kertyi yhteensä 675 284 euroa toteuman ollessa 98,4%. Yhteistoimintaosuuksia maksettiin mm. Business Joensuulle elinvoimapalveluista, Liperin kunnalle maaseutupalveluista, Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle ja Keski-Karjalan Jetina ry:lle kuntaosuutta. Toinen merkittävä kuluerä oli markkinointi, johon käytettiin yhteensä 100 351 euroa.

Markkinointi sisälsi mm. kaupungin markkinointiviestintäkumppanuudet ja Puhoksen vuodenkylä avustukset. Lapsirahaa maksettiin 22 705 euroa ja yritysavustuksia 21 00 euroa. Alkuperäisessä talousarviossa varattiin vanhan kaupungintalon purkuun 600 000 euroa, mutta se ei aikataulullisista syistä toteutunut vuoden 2024 aikana.

Elinvoimatyö ja erityisesti uusien yritysten saaminen alueelle on aina pitkäjänteistä useamman vuoden ajalle ajoittuvaa työtä. Vuoden 2024 aikana tämä työ otti merkittäviä harppauksia eteenpäin. Puhoksen teollisuusalueen ja sataman kehittämishanke käynnistyi kesällä 2024 ja tämä yksi maakunnan merkittävimmistä hankkeista etenee suunnitelmien mukaisesti. Alueen strategia ja brändityö on parhaillaan valmistumassa. Useampien uusien yritysten sijoittumisesta alueelle neuvotellaan parhaillaan.

Elintarvikkeiden jatkojalostukseen ja pakastekuivaukseen keskittyvät projektit ovat tuottaneet tulosta ja Kiteen kaupunki on solminut vuokrasopimuksen Suomen ensimmäisen teollisen mittakaavan pakastekuivausyrityksen Nordic Freeze Dry Oy:n kanssa. Tilojen rakentaminen käynnistyi vuoden 2024 puolella ja ne valmistuivat tammikuun 2025 lopussa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 19.12.2024 Puhoshalliin rakennettavat Narskuttelu Oy:n sekä Aisti Corporation Oy:n hankesuunnitelman kustannusarvioineen. Tilojen suunnittelu on edennyt toivotusti ja etenee rakentamisvaiheeseen aikataulun mukaisesti.

Aimo alueen markkinointia on tehostettu mm. katuratamoottoripyöräilijä Erno Kostamon kanssa tehdyllä sopimuksella. Alue haluttiin brändätä uudelleen ja tätä varten järjestettiin nimikilpailu. Nimeksi valikoitui Kitee Race & Event. Tavoitteena on kaksinkertaistaa järjestettävien tapahtumien määrä ja kolminkertaistaa vuosittainen yleisömäärä.

Strategisten toimenpiteiden osalta yhteistyömalli Kiteen kaupungin toimijoiden ja Business Joensuun välillä on rakentunut sujuvaksi. Vahvaa toimintaa on ollut sekä uusien yritysten sijoittumisen että olemassa olevien yritysten tukemisen puolella. Liian tyytyväinen ei kuitenkaan voi olla, aina on parantamisen varaa.

Mittaritasolla elinvoimatyön tulokset eivät vielä näy työllisyys- tai työvoimaluvuissa. Pikemminkin läpikäytyjen tilastojen mukaan työllisyyden osalta sekä Suomi että myös Pohjois-Karjala ja Kitee olivat vuoden 2024 lopussa huonossa tilanteessa. Pohjois-Karjalan osalta on esitetty, että konkurssien määrä etenkin pienissä yrityksissä pysyy korkealla tasolla vielä vuoden 2025 alkupuolella, jonka jälkeen tilanteen pitäisi alkaa korjaantua.

	TP 2023	TA 2024	TA-muutos 2024	Ta + muutos 2024	TP 2024	Tot %
Tuotot		10 000	0	10 000	35 817	358,2
Kulut		-2 061 300	1 100 000	-961 300	-840 889	87,5
* Toimintakate		-2 051 300	1 100 000	-951 300	-805 071	84,6
*Kaupunginhallitukseen / lautakuntaan nähden sitova taso Talousarviorakennetta muutettu. Ei vertailutietoja						

Palvelujen tuottamistapa ja -kustannukset

	TP 2023	TA 2024	TA-muutos 2024	TA + muutos 2024	TP 2024	Tot %
Henkilöstökulut		0	0	0	0	
Palvelujen ostot		-1 411 300	600 000	-811 300	-785 023	96,8

Toiminnan tavoitteet

YRITTÄMINEN JA ELINKEINOTOIMINTA			
Strateginen toimenpide:			
<i>Monipuolistamme yritysten tukemista tarjoamalla asiantuntijatukea kasvuhaluille ja kansainvälistyville yrityksille – Kitee houkutteleva paikka kasvavalle yritykselle.</i>			
	Toimenpiteet	Mittari	Toteuma

Elinvoima ja omistajaohjaus, elinvoimatyön osa-alue	Rakennamme vuoden 2024 aikana elinvoiman kehittymistä tukevan mallin yhteistyössä Business Joensuun ja alueen yritysten kanssa.	Kiteellä toimivien yritysten kokonaisliikevaihto. Tavoitteena nouseva trendi vertailuvuosien välillä. Työvoiman määrä Ely:n tilaston mukaan. Tavoitteena vähenemisen hidastuminen vertailuvuosien välillä. Teollisten työpaikkojen määrän lisääntyminen. Nouseva trendi vertailuvuosien välillä.	Pohjois-Karjalan Trendit 2/2024 mukaan 1.-6.2024 yritysten kokonaisliikevaihto väheni - 4,2 %. Koko vuoden liikevaihdon kehitys on tiedossa loppukeväästä 2025. Vuonna 2024 työvoima väheni 79 henkilöä ja vuonna 2023 työvoima väheni 92 henkilöä. Teollisten työpaikkojen määrä on tiedossa aikaisintaan loppukeväästä 2025. Alustavat arviot ennakoivat teollisten työpaikkojen määrän vähentyneen.
---	---	---	--